REPUBLIC OF BULGARIA
NOVI PAZAR MUNICIPALITY
Mayor's phone:+ 359 + 0537 /2 3466
Fax:: + 359 + 0537 / 2 40 10
Fax: +359+0537/95530
http://novipazar.acstre.com
E-mail: npazar@icon.bg
novipazar@novipazar.bg

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ОБЩИНА НОВИ ПАЗАР
КМЕТ телефон:+359 + 0537 /2 3466
Факс: + 359 + 0537 /2 40 10
Факс:+359+0537/95530
Зам кмет :
телефон +359 + 0537 /95523
+359 + 0537 /95525

Община Нови пазар е сертифицирана по ISO 9001:2015

ОБЩИНА Нови пазар
Изх No 08-01-33/
14.03 2025 г
ПК 9900

ОБЩИНСКИ СЪВЕТ-НОВИ ПАЗАР
Вх № 00-63
14.03 2025
П.К. 9900

ДО ПРЕДСЕДАТЕЛЯ
НА ОБЩИНСКИ СЪВЕТ
ГР. НОВИ ПАЗАР

ПРЕДЛОЖЕНИЕ

От **ГЕОРГИ ГЕОРГИЕВ**
Кмет на Община Нови пазар

Относно: *Приемане на отчет-анализ на дейностите по оптимизация на училищната мрежа в община Нови пазар*

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА ОБЩИНСКИ СЪВЕТНИЦИ,

През последните години образованието се оформя като една от темите с най-голямо обществено значение и се утвърждава като нов национален приоритет.

Основни цели за развитието на българското училищно образование са равен достъп до образование и качествено образование, като тези цели са неразривно свързани една с друга – равният достъп означава достъп до качествено образование, а качественото образование разкрива потенциала си само ако до него има достъп всяко дете.

В Програмата за управление на Община Нови пазар за мандат 2023-2027 година съм заложил като едни от основните приоритети и цели утвърждаването на Нови пазар като община с модерни *образователни*, здравни и социално-културни системи.

На първо място стои оптимизацията на училищната мрежа, премахване броя на слетите класове и паралелки, формирани под минималния брой ученици, съгласно Наредба за финансирането на институциите в системата на предучилищното и училищното образование, приета с ПМС № 219 от 05.09.2017 г. – държавен образователен стандарт за финансирането на институциите по Закона за предучилищното и училищното образование (ЗПУО).

В изпълнение на поетите ангажименти по общинската програма за мандат 2023-2027 година, управленският екип предприе и осъществи поетапно дейности, за да бъде

представен на Общински съвет на Община Нови пазар настоящият отчет, включващ анализ и конкретни предложения за оптимизация на училищната мрежа.

В края на 2023 г. стартира организирането на проучване на общественото мнение за училищната структура на територията на община Нови пазар. През м. март 2024 г. се проведе анкетно проучване сред 400 лица, от които 100 учители и 300 родители, с цел проучване мнението на най-заинтересованите страни за образованието в училищата на територията на общината.

През м. юли 2024 г. бе сформирана работна група със задача да обобщи и анализира информация касателно състоянието и перспективата на училищната мрежа. Анализираха се данни за брой ученици и персонал по учебни години за всички училища, данни за броя на регистрираните по настоящ адрес деца, родени от 2017 г. насам, информация за държавния план-прием на ученици в VIII клас за учебните 2023/2024 година и 2024/2025 година.

Демографските процеси в общината продължават тенденцията от предходните години, като намаляването на населението следва характерната и за страната устойчивост на процеса. Една от специфичните особености на община Нови пазар, която я отличава от по-голямата част от останалите общини в страната и има връзка с резултатите от образователно-възпитателния процес в училище, е значителният процент население от турската и ромската етническа група, като общо двете групи съставляват над 1/3 от населението в общината. Обстоятелството, че значителна част от учениците в общината са билингви, в доста висока степен обуславя проблемите за голяма част от училищата в община Нови пазар, особено в населените места извън общинския център.

Налице са и миграционните процеси – към чужбина, към съседни общини, както и към по-големите градове в страната.

От направения анализ на състоянието на училищната мрежа на територията на община Нови пазар се установи трайна тенденция за чувствително намаляване на учениците, като това особено касае броя на учениците в ОУ „Васил Левски“ – с. Мировци и ОУ „Христо Ботев“ – с. Памукчии.

Последната оптимизация на училищната мрежа, изразяваща се в закриване на училища в общината е извършена през 2008 г. със закриването на основното училище в с. Войвода, т.е. повече от 16 години *броят* на училищата в общината е запазен.

Към настоящия момент общинската училищна мрежа обхваща 4 основни училища (I-VII клас), 2 средни училища (I-XII клас) и 2 професионални гимназии. Три от основните училища се намират в селата Мировци, Памукчии и Стоян Михайловски, всички останали са в град Нови пазар.

От учебната 2019/2020 година насам, вкл. и през настоящата учебна 2024/2025 година, в училища в с. Мировци и с. Памукчии броят на учениците е толкова под законоустановения минимум, че паралелките са формирани като слети и маломерни, по изключение по реда на чл. 69 ал. 1 от Наредба за финансирането на институциите в

системата на предучилищното и училищното образование, т. е. под 10 ученици в слята от два класа паралелка.

За посочения период, в подкрепа на тези две училища с решения на Общински съвет – Нови пазар допълнително са осигурени финансови средства за обезпечаване на учебния процес в маломерните и слети паралелки извън определените по стандарт, в общ размер на 422 651 лв. (291 290 лв. за ОУ „Васил Левски“ – с. Мировци и 131 361 лв. за ОУ „Христо Ботев“ – с. Памукчии).

През настоящата учебна 2024/2025 година броят на учениците в посочените две училища, както и данните за родените след 2017 година деца по населени места, потвърждават трайната негативна тенденция на спад на броя на учениците.

За другите две основни училища – ОУ „Св. Климент Охридски“ – с. Стоян Михайловски и ОУ „Н. Й. Вапцаров“ – гр. Нови пазар, също е налице сформиране, утвърждаване и дофинансиране на паралелки под нормативно установения минимум.

Според данните за родените след 2017 г насам, за училището в с. Стоян Михайловски е налице тенденция на относителен стабилитет в броя на учениците, които ще постъпват в училище в предстоящите учебни години.

През учебната 2024/2025 година в ОУ „Н. Й. Вапцаров“ – гр. Нови пазар функционират 7 самостоятелни паралелки, като 5 от тях са с брой ученици под нормативно установения минимум и са с дофинансиране по решение на ОбС – Нови пазар (Решение № 148 по протокол № 13 от 26.09.2024 г.).

Данните за населението в частта родени след 2017 г. (постъпили в първи клас на учебната 2024/2025 година) до 2024 г., сочат тенденция на относителен стабилитет в броя на учениците, които ще постъпват в училище в училищата в град Нови пазар, като се очертава рязък спад след 5-6 години (около 2 паралелки). При условие, че не отчитаме тук миграционните процеси, които безусловно са налице и в община Нови пазар, напълно логично е да се приеме, че такъв спад в броя на учениците, които ще се обучават, може да настъпи и доста по-рано.

След започването на учебната 2024/2025 година, от училищата (без професионалните гимназии) бяха изискани официални справки за персонала, в т.ч. за нормативи на педагогическите специалисти и възраст, с оглед предстоящо пенсиониране при кадрово преструктуриране.

През м. ноември 2024 г. бе направен анализ на данните за персонала при оптимизация на училищната мрежа в община Нови пазар, въз основа на информацията от Националната електронна информационна система за предучилищно и училищно образование (НЕИСПУО) за учебната 2024/2025 година, справки от основните и средни училища в общината и данните за населението в частта за родените след 2017 г., регистрирани по настоящ адрес.

Прогнозният състав на педагогическия персонал е съотнесен към броя на паралелките в училищата, формирани при спазване на *Глава осма Условия и ред за определяне на броя на паралелките и групите и броя на учениците и на децата в тях (чл.*

61 и сл.) от Наредбата за финансирането на институциите в системата на предучилищното и училищното образование.

На първо място се отчете, че по данни от регистъра за населението, през учебната 2024/2025 година в I клас в училищата в гр. Нови пазар е следвало да постъпят 129 деца. Според информацията в НЕИСПУО, записаните в I клас в трите училища в града, са 105, което сочи на негативна разлика от 24 деца за учебната 2024/2025 година, което ще репликира върху броя на паралелките за предстоящите учебни години във II-IV клас, както и в прогимназиален етап.

На второ място се отчете, че данните от регистъра за населението в частта родени през 2018 г., които следва да постъпят в I клас през учебната 2025/2026 година, сочат най-висок ръст за родените през периода от 2017 г. до 2024 г., а именно 162 деца. Оптимистичният вариант е да няма негативна разлика, както посочената по-горе, и всички деца да бъдат записани в I клас. В този случай ще се формират 7 паралелки. При допусната негативна разлика от около 20%, прогнозният брой ученици за I клас през учебната 2025/2026 година е около 130 и ще позволи формирането на 6 паралелки в трите училища в град Нови пазар. Изводът е, че общият брой паралелки в I-IV клас през учебната 2025/2026 година няма да се намали, респ. няма да се налага съкращаване на педагогически персонал в начален етап.

В прогимназиален етап (V-VII клас), формираните за настоящата учебна година общо 15 паралелки в трите училища в град Нови пазар, за предстоящата учебна 2025/2026 година следва да се редуцират, което се налага, първо от намаления брой на учениците (84, които сега са в IV клас) и второ от увеличаване на норматива за брой ученици в паралелка.

При паралелките в гимназиалния етап е възможна положителна промяна за учебната 2025/2026 година, която логически следва от увеличения брой ученици в VII клас през учебната 2024/2025 г. (общо 152, от които 127 в гр. Нови пазар и 25 от трите населени места извън града) спрямо данните за реализиран прием за учебната 2024/2025 г.

Според първоначалния анализ, само 4-ма учители могат да бъдат освободени от работа поради придобито право на т.нар. пълна пенсия (двама по ФВС и по 1 по БЕЛ и по география). По предоставените от училищата данни за възрастта на учителите, от 2027 г. нататък ще се увеличава броят на учителите, придобиващи право на т.нар. пълна пенсия.

Отчете се и обстоятелството, че при евентуално закриване на ОУ „Васил Левски“ – с. Мировци и ОУ „Христо Ботев“ – с. Памукчии, не за всички от персонала на училищата ще се открият възможности за назначаването им в останалите училища на територията на общината.

В работната група се оформи становище за оптимизиране на общинската училищна мрежа, изразяващо се в следното: наложителна необходимост от закриване на ОУ „Васил Левски“ – с. Мировци и ОУ „Христо Ботев“ – с. Памукчии и оптимизиране на мрежата от училища в град Нови пазар чрез вливане на ОУ „Н. Й. Вапцаров“ в СУ „Васил Левски“ или сливане на трите училища (ОУ „Н. Й. Вапцаров“, СУ „Васил Левски“ и СУ „Хан Исперих“) в едно средно училище с общ брой ученици малко над 1000.

Обсъдено бе и предложение за закриване на ОУ „Н. Й. Вапцаров“, преобразуване на Средно училище „Васил Левски“ в основно училище и преобразуване на СУ „Хан Исперих“ в профилирана гимназия, но при този вариант се отчете най-голям проблем с кадровия ресурс (закриване на цели етапи на образование, респ. съкращаване на щатни работни места) и движение на учениците. Съобразено бе и това, че СУ „Васил Левски“ е иновативно училище за следващите 4 години, определено с акт на МС, а отписването от Списъка на иновативните училища става по реда на чл. 75, ал. 2 от Наредба № 9 от 19 август 2016 г. за институциите в системата на предучилищното училищното образование, където не е предвидена възможност за отписване от списъка при преобразуване на училището. Относно предложеното преобразуване на СУ „Хан Исперих“ в профилирана гимназия, бяха проучени данни и се установи, че т.нар. чисти профилирани гимназии в страната са общо 9. Детайлната справка в регистъра на институциите показва, че изброените училища са открити/преобразувани през 2016 г., като това е станало във връзка с приемането на ЗПУО през 2015 г. и влизането му в сила от 1 август 2016 г. Преди 2016 г. са съществували като средни общообразователни училища, според действащото тогава законодателство. С възможностите, които е предоставил новият ЗПУО, са осъществили дейностите по преобразуването на училищата в профилирани гимназии – за спазване на традициите при вида на провеждащото се в тях обучение. След този период не се установява откриване/преобразуване на профилирани гимназии. В този смисъл считам, че е пропусната възможността за преобразуване на СУ „Хан Исперих“ в профилирана гимназия.

През м. декември 2024 г. бе дадена възможност на училищните колективи да представят в общината писмени предложения във връзка с оптимизация на общинската училищна мрежа. Директорът на ОУ „Васил Левски“ – с. Мировци направи опит да отложи закриването на училището, като за трети път представи докладна с желание училището да бъде защитено. За съжаление желанието изцяло противоречи на нормативните изисквания. Факт е, че показателите/данните не съответстват на критериите по ПМС № 121/23.06.2017 г. В чл. 2, ал. 1 на цитираното Постановление на МС е разписано, че за защитено училище за учениците от I до VII клас се определя училище, което, ако бъде закрито или преобразувано, най-малко 10 ученици от I до VII клас ще пътуват на не по-малко от 20 километра по наличната пътна мрежа до най-близкото друго държавно или общинско училище, в което се осъществява обучение в съответния клас.

В началото на 2025 г., разпоредих извършването на проверки за присъствието на учениците в учебни часове в училищата в с. Мировци и с. Памукчии. Проверките бяха осъществени на 07 и 08 януари 2025 г., за което длъжностните лица представиха констативни протоколи, а от директорите бе изискана писмена информация относно броя и причините за установените отсъствия на ученици.

На 13.01.2025 г. в сградата на Общинска администрация Нови пазар по инициатива на общинското ръководство се проведе среща с представители на синдикалните организации, неправителствени организации, директори на образователни институции, обществеици и др. заинтересовани лица. На тази среща обществеността на Нови пазар бе

запозната с мотивите на управленския екип за предприемане на действия по оптимизация на училищната мрежа, породени от трайна тенденция, клоняща към липса на ученици в малките населени места, невъзможност за формиране дори на слети паралелки, ограничена възможност за предоставяне на качествено образование във физическа среда, съгласно държавния образователен стандарт за това, затруднения при прилагането на системата на делегирани бюджети и пр.

В следващите дни, от 14 до 17 януари 2025 г., ръководството на общинската администрация (кмет, председател на ОбС, ресорния зам.-кмет, директор на дирекция) посетихме последователно всички основни и средни училища. В селата Мировци и Памукчии, освен с училищните колективи, разговаряхме и с родители на ученици и кметовете на населените места.

На срещите с колективите на СУ „Васил Левски“ и СУ „Хан Исперих“ освен проблемите, които бяха представени за обсъждане на 13 януари, се поставиха и въпросите, касаещи балансиран училищен прием в I клас, като се обърна внимание на сградния капацитет на СУ „Хан Исперих“, и държавния план-прием (след VII клас) в по-атрактивни и недублиращи се профилирани и професионални паралелки.

В общинската администрация постъпиха две становища от синдикалните организации, относно устройването на работа на педагогическите кадри след закриване на училища, както и пренасочването на учениците от тези училища в средищните училища.

След провеждането на всички тези срещи и обстоен анализ на обективното състояние и специфичния облик на региона, ръководният екип на Община Нови пазар е готов да приеме предизвикателството за оптимизиране на общинската училищна мрежа и представянето пред Общински съвет Нови пазар на мотивирани предложения за закриване на ОУ „Васил Левски“ – с. Мировци и ОУ „Христо Ботев“ – с. Памукчии от учебната 2025/2026 година. Считам за необосновано финансово и с оглед осигуряването на качествен образователен процес, вкл. физическа среда, съществуването на тези училища при установена трайна тенденция на намаляване броя на децата, водеща до невъзможност за формиране на паралелки в рамките на нормативно определения минимум, и прилагането на системата на делегираните бюджети, както и необходимостта от дофинансиране. Отделно от това, намирам и за морално укоримо изкуственото поддържане на тези институции, при условие, че на децата могат да се предоставят много по-добри условия за обучение в друго училище, в самостоятелни паралелки, условията на физическата среда отговарящи на нормативните изисквания, при осигурен транспорт, а за персонала комфорт на работната среда.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА ОБЩИНСКИ СЪВЕТНИЦИ,

С настоящото предложение представих отчет-анализ на дейностите, осъществени от общинския ръководен екип, свързани с необходимостта от оптимизиране на училищната мрежа, водени от разбирането, че главна ценност в образователната система е ученикът.

Интересите на останалите участници в образователния процес трябва да бъдат подчинени на основната цел – осигуряване на равен достъп и качествено образование на всички деца. Това зависи от структурата, организацията и управлението, за да се гарантира възможността на всяко българско дете да получава качествено образование, независимо от местоживеене, социално положение, етническа принадлежност. С оглед гореизложеното, моля за одобряване на представения отчет-анализ.

РЕШЕНИЕ:

На основание чл. 21, ал. 1, т. 8 и 23 и ал. 2 от ЗМСМА Общински съвет – Нови пазар

РЕШИ

Приема отчет-анализ на дейностите по оптимизация на училищната мрежа в община Нови пазар.

ГЕОРГИ ГЕОРГИЕВ
Кмет на Община Нови пазар

Съгласувал:
Аян Мехмедов – зам. кмет „ХП и ППСН“

Проверил:
Йордан Миленов – гл. юрисконсулт

Изготвил:
Христина Димитрова – директор на дирекция „ХП и ППСН“